Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000873

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-02-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Великов Микола Іванович
2. Mykola I. Velykov

Кваліфікація: д.філософ, 221

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 221

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОНП 39077 Стоматологія (221 Стоматологія)

Дата захисту: 09-02-2024

Спеціальність за освітою: Стоматологія

Місце роботи здобувача: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ41.600.033

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29, 76.29.55, 76.29.55.05

Тема дисертації:

1. Розробка регіональної програми профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей Придунав'я
2. Development of a regional program for the prevention of major dental diseases in children of the Danube region

Реферат:

1. Великов М.І. Розробка регіональної програми профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей Придунав'я. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 221 – «Стоматологія». – Одеський національний медичний університет, Одеса, 2023. В дисертаційній роботі представлено експериментально та клінічно обґрунтоване рішення актуальної проблеми стоматології дитячого віку – підвищення ефективності комплексного стоматологічного лікування дітей, які проживають в екологічно несприятливих умовах Українського Придунав'я, за рахунок оптимізації діагностики, експериментального та клінічного уточнення пускового механізму каскаду порушень та розробки обґрунтованого лікувально-профілактичного комплексу супроводу, що включав препарати антиоксидантної, мембраностабілізуючої, протизапальної дії, а також комплекс вітамінів та мінералів. За даними моніторингових досліджень, проведених в Придунав'ї, рівень поширеності та інтенсивності основних стоматологічних захворювань у дітей різних вікових груп в регіоні перевищував загальнонаціональні показники на 25-30 %. Склад питних вод у деяких населених

пунктах був фізіологічно несприятливим, а кількість питної води, що споживається, є одною з найменших в області. Вміст нітратів у харчових продуктах в 2-5 рази перевищує гранично допустиму концентрацію в різних регіонах Придунав'я. Проведені експериментальні дослідження на щурах при моделюванні карієсогенного раціону з додаванням нітрату натрію NaNO3 показали позитивну дію профілактичного комплексу, що вводився внутрішньошлунково («Кверцетин-гранули з пектином», комплекс вітамінів і мінералів «Алфавіт-школяр»), а також включав зубну пасту R.O.C.S.: нормалізувався приріст маси щурів ((68,4 ± 8,6) г проти (46,5 ± 5,9) г у щурів, що не отримували ЛПК), знизилися кількість каріозних порожнин (в 2,3 разів), глибина ураження зубів карієсом (в 1,9 раза), а також нормалізувалися біохімічні показники в ротовій рідині, пульпі різців, кістковій тканині щелепи та сироватці крові тварин. Запропонований лікувально-профілактичний комплекс для дітей Придунав'я, який включав адаптогенні, протизапальні, антиоксидантні, мембраностабілізуючі та ремінералізуючі препарати, показав високу ефективність при лікуванні основних стоматологічних захворювань у дітей 6 та 12 років (карієспрофілактична ефективність сягала відповідно 40,8 % та 51,29 % відповідно). Під дією лікувально-профілактичного комплексу у дітей Придунав'я 6 років та 12 років за 2 роки знизились відповідно: пародонтальний індекс РМА% в 1,87 раза та в 2,5 разів, індекс кровоточивості – в 2,28 разів та в 2,58 разів, індекс Шиллера-Писарєва – в 1,67 раза та в 1,27 раза, індекс Silness-Loe – в 2 рази та в 2,25 разів, індекс Stallard – 1,89 раза та в 2,51 разів. Біохімічні показники ротової рідини в процесі лікування у дітей основної групи 6 років покращились за 1 рік: активність лізоциму збільшилась в 1,62 раза, активність каталази – в 1,32 раза, вміст фосфору – в 1,95 раза, вміст кальцію – в 2,29 разів, а активність уреази зменшилась в 2 рази, вміст МДА – в 1,82 раза. Спектроколориметричні дослідження слизової ясен дітей 6-12 років Придунав'я показали, що під дією лікувально-профілактичних заходів зменшилась в 1,31 раза проникність ясен для барвника розчину Шиллера-Писарєва, а ступінь запалення в них – в 1,36 раза. Комплексна профілактика ускладнень при стоматологічному лікуванні дітей 6-12 років Придунав'я дозволила знизити величину коливань pH ротової рідини в основній групі за 1 рік спостережень в 2 рази, що говорить про певну нормалізацію при цьому функціональних адаптаційно-компенсаторних реакцій, які підтримують стабільність pH ротової рідини. Проведена через 6 місяців спектроколориметрична оцінка усереднених по групі колірних координат ясен у дітей 6-12 років основної групи Придунав'я свідчать про те, що після регламентованого нефізіологічного жувального навантаження у них практично зникло спазмування капілярів та спостерігалося збільшення кровотоку в них, що представляло собою вже нормальну фізіологічну реакцію (x = 16,0 ± 0,8, y = 14,1 ± 0,7, z = 14,1 ± 0,7 проти вихідного стану, де x = 11,0 ± 0,8, y = 10,2 ± 0,7, z = 9,1 ± 0,7).

2. Velikov M.I. Development of a regional program for the prevention of major dental diseases in children of the Danube region. – Qualifying scientific work on the rights of manuscripts. Dissertation for obtaining the degree of Doctor of Philosophy in the field of knowledge 22 "Health care" in the specialty 221 - "Dentistry". – Odesa National Medical University, Odesa, 2023. The dissertation presents an experimentally and clinically substantiated solution to the current problem of pediatric dentistry - increasing the effectiveness of comprehensive dental treatment of children living in ecologically unfavorable conditions of the Ukrainian Danube region, due to the optimization of diagnostics, experimental and clinical clarification of the triggering mechanism of the cascade of violations and the development of a substantiated therapeutic - a preventive complex of support, which included preparations of antioxidant, membrane-stabilizing, anti-inflammatory action, as well as a complex of vitamins and minerals. According to monitoring studies conducted in the Danube Region, the prevalence and intensity of major dental diseases in children of different age groups in the region exceeded national indicators by 25-30%. The composition of drinking water in some settlements was physiologically unfavorable, and the amount of drinking water consumed is one of the smallest in the region. The content of nitrates in food products is 2-5 times higher than the maximum permissible concentration in various regions of the Danube region. Experimental studies conducted on rats simulating a cariogenic diet with the addition of sodium nitrate NaNO3 showed a positive effect of a prophylactic complex administered intragastrically ("Quercetin-granules with pectin", vitamin and mineral complex "Alphavit-scholar"), and also included R.O.C.S. toothpaste: the weight gain of rats normalized ((68.4 ± 8.6) g vs. (46.5 ± 5.9) g in rats that did not receive LPC), the number of carious cavities decreased (by 2.3 times), the

depth of tooth damage caries (by 1.9 times), as well as normalized biochemical parameters in oral fluid, pulp of incisors, bone tissue of the jaw and blood serum of animals. The proposed treatment and prevention complex for children of the Danube region, which included adaptogenic, anti-inflammatory, antioxidant, membrane-stabilizing and remineralizing drugs, showed high effectiveness in the treatment of major dental diseases in children aged 6 and 12 years (caries prevention effectiveness reached 40.8% and 51%, respectively 29% respectively). Under the influence of the treatment-prophylactic complex, in 6-year-old and 12-year-old children of the Danube Region, the periodontal index of PMA% decreased by 1.87 times and by 2.5 times, the bleeding index – by 2.28 times and by 2, respectively. 58 times, the Schiller-Pysarev index – 1.67 times and 1.27 times, the Silness-Loe index – 2 times and 2.25 times, the Stallard index – 1.89 times and 2.51 times. Biochemical indicators of oral fluid during treatment in children of the main group of 6 years improved in 1 year: lysozyme activity increased 1.62 times, catalase activity - 1.32 times, phosphorus content - 1.95 times, calcium content - 2 times .29 times, while urease activity decreased by 2 times, MDA content by 1.82 times. Spectrocolorimetric studies of the mucous membranes of the gums of children aged 6-12 years from the Danube region showed that under the influence of treatment and prevention measures, the permeability of the gums to the dye of Schiller-Pysarev solution decreased by 1.31 times, and the degree of inflammation in them decreased by 1.36 times. Comprehensive prevention of complications during dental treatment of children 6-12 years of age in the Danube region made it possible to reduce the amount of fluctuations in the pH of the oral fluid in the main group in 1 year of observation by 2 times, which indicates a certain normalization at the same time of the functional adaptation and compensatory reactions that maintain the stability of the oral pH liquid After 6 months, the spectrocolorimetric evaluation of the group-averaged color coordinates of the gums in children aged 6-12 years of the main group of the Danube River show that after regulated non-physiological chewing load, capillary spasm practically disappeared and an increase in blood flow was observed in them, which was already normal physiological reaction ($x = 16.0 \pm 0.8$, $y = 14.1 \pm 0.7$, $z = 14.1 \pm 0.7$ against the initial state, where $x = 11.0 \pm 0.8$, $y = 10.2 \pm 0.7$, $z = 9.1 \pm 0.7$).

Державний реєстраційний номер ДіР: НАМН 089.13 № ДР 0113U000532

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Дєньга О. В., Великов М. І., Світлична О. М. Екологічні детермінанти стану стоматологічного здоров'я дитячого населення Українського Придунав'я. – Клінічна стоматологія. – № 1. – С. 52-59.
- Макаренко О.А., Великов М.І. Ефективність профілактичного комплексу при карієсі в умовах статевого дозрівання: експериментальне дослідження. – Медична та клінічна хімія. – №2. – С. 47-5
- Веліков М.І., Дєньга А.Е., Почтар В.М., Шнайдер С.А. Непряхина О.В., Коновалов М.Ф., Пришко З.Р. Біофізичні показники твердих тканин зубів, тканин пародонта та якості кісток у дітей Придунав'я в процесі комплексного стоматологічного лікування. – Вісник стоматології. – Т. 123. – №2. – С. 134-138
- Великов М. І., Дєньга О. В. Ефективність стоматологічної профілактики у дітей, які проживають в Придунав'ї // Вісник стоматології. – 2023 – №1 – С. 15-20.
- Великов М. І., Шнайдер С. А. Аналіз біохімічних показників ротової рідини у дітей з Придунав'я під час комплексного стоматологічного лікування // Інновації в стоматології. – 2023 – №1 – С. 58-63

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: НАМН 089.13 № ДР 0113U000532

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шнайдер Станіслав Аркадійович
2. Stanislav A. Shnaider

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8857-5826

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Остапко Олена Іванівна
2. Olena I. Ostapko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6777-5116

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02020787

Місцезнаходження: , Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Годованець Оксана Іванівна

2. Oksana I. Hodovanets

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1889-3893

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Буковинський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010971

Місцезнаходження: площа Театральна, буд. 2, Чернівці, 58002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цушко Ілона Олександрівна

2. Ilona O. Tsushko

Кваліфікація: к. мед. н., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6922-4094

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гороховський Владислав Васильович

2. Vladyslav V. Horokhovsky

Кваліфікація: к. мед. н., 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2136-3946

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010801

Місцезнаходження: Валіховський провулок, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Горохівський Володимир Несторович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Горохівський Володимир Несторович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Петро Борисович Антоненко
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна